

## Bemærkninger til forslaget

### Almindelige bemærkninger

Spørgsmålet om erstatning for skade ved deltagelse i medicinske forsøg har været genstand for tilbagevendende diskussion. Verdenssundhedsorganisationen og Rådet for de Internationale Lægevidenskabelige Organisationer anbefaler, at der etableres nationale ordninger, der rummer mulighed for kompensation for forsøgspersoner og patienter i tilfælde af hændelige skader. Den centrale Videnskabetiske Komité har i 1984 bedt dr. jur. Bo von Eyben om at udarbejde et resposum om emnet, idet komiteen har set behov for lovgivning om emnet.

Dr. jur. Bo von Eybens rapport »Erstatning for skader ved deltagelse i biomedicinsk forsøg« er udgivet af forskningssekretariatet, august 1984. Rapporten indeholder udkast til lov om forsøgspersoner.

Indenrigsministeren oplyser i et svar nr. S 1024 af 29. august 1984 til Alice Faber, se Folketingstidende 1983-84, 2. samling, forhandlingerne sp. 8158, at en arbejdsgruppe under indenrigsministeren skal foretage en fornyet undersøgelse af spørgsmålet om etablering af en offentlig patient-sikringsordning samt spørgsmålet om forsikringsdækning af skader ved forsøgspersoner. Indenrigsministeren ønsker derfor at afvente denne arbejdsgruppes arbejde, inden der tages stilling til lovfor-slag om skader ved deltagelse i biomedicinsk forsøg.

Udkastet til lov om forsøgspersonforsikring af Bo von Eyben tager kun sigte på fremtiden. Ikke mindst på baggrund af den rivende udvikling inden for biomedicinsk forskning er en sådan lov meget tiltrængt.

Imidlertid findes der en gruppe mennesker, som har været udsat for forsøg eller behandling med mange alvorlige lidelser til følge, og som på en eller anden måde er faldet igennem alle sikkerhedsnet.

I tidsrummet 1961-65 blev der på danske psykiatriske hospitaler anvendt LSD som forsøg eller behandling af praktisk talt alle mulige psykiatriske

tilstande. Specielt blev der på Frederiksberg hospital under ledelse af overlæge Geert-Jørgensen i dette tidsrum udført forsøg og behandling med LSD på en meget stor gruppe mennesker. En del af disse mennesker henvendte sig i tillid til, at behandlingen/forsøgene var risikofri, stærkt støttet af behandlingspersonalet på hospitalet. En del patienter blev tilrådet at deltage i LSD-forsøgene/behandlingen af læger, de henvendte sig til på grund af forskellige psykiske problemer. Enkelte af de patienter, der deltog, mener ikke, de på noget tidspunkt blev stillet over for et valg i forbindelse med deres deltagelse i LDS-forsøgene/behandlingen. Patienterne var ikke forberedt på stoffets virkninger, og lægerne holdt sig med vilje borte, mens patienterne efter indtagelse af stoffet de næste 4-5 timer gennemlevede de mest oprivende og skrækindjagende oplevelser i deres liv, hvorefter mange blev sendt hjem uden ledsagelse.

LSD-forsøgene/behandlingen blev indstillet, fordi reaktionerne hos patienterne, der havde deltaget, var uheldige. En patient begik et mord, og flere andre begik selvmord, mens mange af patienterne fik men, som de aldrig har overvundet, og disse patienter er nu totalt uarbejdsdygtige og meget præget af de oplevelser, de fik under LSD-forsøgene.

Fra flere af de ramte LSD-ofre har det været forsøgt at få erstatning. En af patienterne har uden held forsøgt at få tilkendt erstatning igennem en domstolsafgørelse (G. Sandvei-sagen).

I forbindelse med den omtalte Sandvei-sag fremkom ombudsmanden med en redegørelse (30. maj 1977) efter en klage fra Sandvei over indenrigsministerens behandling af hans klage over sundhedsstyrelsens behandling af hans henvendelser til styrelsen om forhold i forbindelse med LSD-behandlingen på Frederiksberg hospital i 1961-62. Ombudsmanden anførte bl.a. følgende i sin konklusion:

»Sammenfattende må det således efter de foreliggende oplysninger lægges til grund, at erfaringer med LSD-behandling har vist, at indikationsområdet er langt snævrere end oprindeligt antaget, at